

عنوان سخنرانی: آسیب‌شناسی سرقت‌های خرد در بحران کرونا (کرونا و بزه‌کاری خرد)

برگزار کننده: انجمن جامعه‌شناسی دانشگاه بیرجند و انجمن حقوق دانشگاه یزد و اردکان

تاریخ: اردیبهشت ۱۴۰۰

سرقت‌های خرد یا دله‌دزدی مثل سرقت موبایل، خوردنی‌ها، کیف پول، لوازم خودرو؛ نوعی سرقت‌های سازمان‌نیافته است که به شیوه ساده اتفاق افتاده، همگان ممکن است مرتکب شوند و حجم آن در تعداد و گستره بالاست. این سرقت‌ها در زمان کم انجام شده، نیاز به تکنیک خاصی نداشته و البته سود حاصل نیز به نسبت کم است. در بحران کرونا، به دلیل تعطیلی کسب و کارها و تشدید فقر این نوع سرقت‌ها افزایش یافته است. توزیع واکسن، تنظیم مدیریت کسب و کارها به جای تعطیلی آن، مجازات‌های جایگزین حبس و حمایت مالی از اقشار فقیر و کارگران می‌تواند از این نوع سرقت‌ها پیشگیری کند. سرقت برداشتن مال کسی پنهانی، بدون آگاهی و رضایت وی است. سرقت‌های سازمان‌یافته و سازمان‌نیافته یک نوع تقسیم‌بندی است که می‌توان گفت سرقت‌های خرد یا دله‌دزدی، سرقت‌های سازمان‌نیافته، به شیوه ساده، همگانی و با تعداد بالا، در زمان کم، بدون نیاز به تکنیک خاص و با سود کم رخ می‌دهد (موبایل، خوردنی، کیف، پول و ...) است. این سرقت‌ها با واکنش‌های اجتماعی نه در حد مجازات کیفری روبرو می‌شوند. نظریه پنجره‌های شکسته و سرقت خرد یکی از نظریات مفید در این رابطه است. شیوع ویروس کرونا، اوضاع نابسمان اقتصادی، امکان پنهان‌سازی چهره و نگرانی قربانی و سرقت خرد را بیشتر کرده است. در این سرقت‌ها مجرمان حرفه‌ای نیستند ولی گستردگی سرقت خرد کنترل پلیس را تضعیف می‌کند. فقر، مشکلات خانواده، خرده‌فرهنگ‌ها، گسستگی جامعه، ضعف نظارت اجتماعی و قانون، احساس محرومیت نسبی، نابسمانی اجتماعی (پنجره شکسته) باعث سرقت می‌شود. راهکارها خیلی ساده است ولی اجرای آن سخت است. واکسن و رعایت پروتکل‌ها، تنظیم صحیح برنامه‌های کسب و کار (و نه صرفاً تعطیلی)، تنظیم مجازات‌های خاص برای سرقت‌های خرد (نه زندان و جریمه)، حمایت اقتصادی از مشاغل، کارگران (ضعف جدی دولت) و حمایت مردمی و انجمنی، پیشگیری کردن و نه دستگیر کردن و رها کردن از جمله این راهکارها است.